

Віктор ТРЕПАК,

*доцент кафедри кримінального права і кримінології
Львівського національного університету імені Івана Франка,
кандидат юридичних наук*

ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ ОКРЕМИХ НОРМ АНТИКОРУПЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Ключові слова: *корупція; неправомірна вигода; незаконне збагачення.*

Прийняття Верховною Радою України навесні 2013 року пакета нових антикорупційних законів ознаменувало наступний етап розвитку законодавчої ініціативи протидії корупції. Однак швидке прийняття цих законодавчих актів не сприяло досконалості їх норм, логічності та узгодженості окремих новел із чинними положеннями кримінального та адміністративного законодавства.

Проблеми запобігання та протидії корупції були об'єктом уваги багатьох науковців. Зокрема, на монографічному рівні ці питання висвітлено у роботах А.М. Бойка, О.Г. Кальмана, Н.С. Карпова, В.М. Киричка, М.І. Мельника, Ю.П. Мірошника, М.І. Хавронюка, В.Ю. Шепітька та інших учених. Однак проблеми реалізації окремих норм нових антикорупційних законів ще не досліджені повною мірою у науковій літературі.

Отже, метою нашої статті є спроба пошуку шляхів теоретичного вирішення прикладних проблем, які виникають у правозастосуванні, а також вироблення пропозицій щодо вдосконалення положень нового антикорупційного законодавства.

Корупція від часів отримання незалежності була і залишається однією з найгостріших проблем українського суспільства. Вона становить значну загрозу для демократії, соціального прогресу, національної безпеки, реалізації принципу верховенства права та розвитку громадянського суспільства.

Усунення цієї загрози має відбуватися системно на основі досконалої законодавчої бази, проте ці вимоги виконувались не в повному обсязі. Зокрема, це стосувалося фінансового контролю за особами публічної сфери. Цей недолік при останньому оновленні антикорупційного законодавства значною мірою було виправлено завдяки розширенню об'єктивної сторони такого адміністративного правопорушення, як порушення

вимог фінансового контролю, передбаченого ст. 172-6 Кодексу України про адміністративні правопорушення (КУпАП).

Суб'єктом вчинення цього правопорушення є особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та посадові особи юридичних осіб публічного права, які одержують заробітну плату за рахунок державного чи місцевого бюджету. Такі особи зобов'язані щорічно до 1 квітня подавати за місцем роботи (служби) декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за минулий рік.

Раніше необґрунтовано обмеженим був перелік відомостей, які зобов'язана декларувати особа, уповноважена на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. З огляду на форму відповідної декларації під час декларування майна, доходів, витрат і зобов'язань фінансового характеру така особа повинна була вказувати відповідні відомості і щодо членів своєї сім'ї. При цьому до переліку осіб, які є членами сім'ї такої особи, не було віднесено її батьків.

Окрім того, надзвичайно високим був мінімальний розмір витрат, які зобов'язана декларувати особа: відповідні позиції у декларації заповнювалися лише в тому випадку, якщо разова витрата (вклад/внесок) у звітному році дорівнювала або перевищувала 150 тисяч гривень.

Це значно ускладнювало можливість виявлення випадків незаконного збагачення державних службовців та запобігання йому. З метою усунення цих недоліків 14 травня 2013 року і було прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реалізації державної антикорупційної політики» [1].

Новелою цього Закону є розширення змісту поняття «члени сім'ї». Зокрема, відповідно до нової редакції ст. 1 Закону України «Про засади за-

побігання і протидії корупції» членами сім'ї є особи, які перебувають у шлюбі, а також їхні діти, в тому числі повнолітні, батьки, особи, які перебувають під опікою і піклуванням, інші особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки, а також особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі.

Досить логічним у цьому визначенні видається віднесення до членів сім'ї батьків декларанта, відомості про доходи яких обов'язково повинні бути зазначені у декларації, навіть якщо вони не проживають разом з декларантом. Однак у цій ситуації варто зважати на той факт, що декларант, приміром, може перебувати у поганих стосунках з батьками або вони проживають за кордоном, а особа зобов'язана вказати в декларації усі їхні доходи за минулий рік. З огляду на ці обставини у законі варто закріпити випадки, коли доходи батьків можуть не зазначатись особою у декларації. Це може стосуватися й певних інших категорій родичів чи близьких осіб декларанта. Закон має врахувати, по-перше, життєві ситуації, за яких декларант об'єктивно не має можливості відобразити в декларації доходи та витрати перелічених осіб, по-друге, особисті права цих осіб.

Відтак, декларування, на наш погляд, може здійснюватися у наступному порядку. У декларації особа зазначає, що вона не підтримує зв'язку зі своїми батьками, або іншу причину, з якої вона не може вказати доходи батьків, і подає цю декларацію уповноваженому підрозділу. Уповноважений підрозділ зобов'язаний встановити, чи відповідає дійсності сам факт неможливості отримання відомостей про доходи батьків, і у випадку підтвердження цього факту самостійно шляхом надсилання запитів витребувати у державних органах відомості про доходи батьків декларанта та долучити ці дані до декларації.

З метою забезпечення відкритості та прозорості діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, новим законодавством запроваджено такі механізми фінансового контролю:

- 1) перевірка фактів своєчасності подання декларацій;
- 2) перевірка декларацій на наявність конфлікту інтересів;
- 3) логічний та арифметичний контроль декларацій.

На сьогодні ще не затверджено порядок реалізації цих механізмів, а саме не визначено, на яких підставах буде здійснюватися логічний та

арифметичний контроль декларацій. При цьому надання уповноваженим підрозділам можливості збирати відомості про особу створює загрозу зловживання працівниками цих підрозділів своїми повноваженнями, оскільки дієвого механізму контролю за їхньою діяльністю закон не встановлює. На нашу думку, гарантом додержання прав громадян під час проведення перевірок декларацій уповноваженими підрозділами має виступати дієвий та ефективний прокурорський нагляд і судовий контроль за їхньою діяльністю.

Наступною проблемою є складність кваліфікації та доказування складу такого адміністративного правопорушення, як порушення вимог щодо повідомлення про конфлікт інтересів (ст. 172-7 КУпАП).

Варто погодитися з думкою, що конфлікт інтересів – це передусім внутрішній конфлікт людини. У багатьох випадках правоохоронним органам досить складно визначити, чи є конфлікт інтересів, чи його немає. Фактично це застарілий механізм, за допомогою якого людина може отримати заборону на професію, бо притягнення до адміністративної відповідальності зумовлює звільнення з роботи, занесення до реєстру осіб, які вчиняли корупційні правопорушення. На цьому будь-яка можливість подальшої роботи у сфері публічної служби може закінчитися, оскільки захистити свої права за нинішніх умов складно. Тому під час прийняття таких законів треба дуже ретельно відпрацьовувати механізми відповідальності за вчинення відповідних правопорушень, з одного боку, а з другого – механізми захисту самих публічних службовців будь-якого рівня від можливого некоректного застосування цього закону [2, 16].

Суб'єктом вчинення такого правопорушення є особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування; посадові особи юридичних осіб публічного права, які одержують заробітну плату за рахунок державного чи місцевого бюджету; особи, які не є державними службовцями, посадовими особами місцевого самоврядування, але надають публічні послуги (аудитори, нотаріуси, оцінювачі, а також експерти, арбітражні керуючі, незалежні посередники, члени трудового арбітражу, третейські судді під час виконання ними цих функцій, інші особи в установлених законом випадках).

Відповідно до ст. 14 вказаного Закону певних осіб (уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування; посадових осіб юридичних осіб публічного права, які одержують заробітну плату за рахунок державного чи

місцевого бюджету; осіб, які не є державними службовцями, посадовими особами місцевого самоврядування, але надають публічні послуги) зобов'язано невідкладно у письмовій формі повідомляти безпосереднього керівника про наявність конфлікту інтересів. Неповідомлення цими особами керівника про наявність конфлікту інтересів тягне за собою адміністративну відповідальність, встановлену ст. 172-7 КУпАП.

Умовами виникнення конфлікту інтересів є низка чинників, передусім: високий рівень розмитості та невизначеності компетенції, дублювання повноважень державних органів, їх структур, державних службовців; недостатнє інформування про діяльність органів державної влади; наявність суперечностей між нормативними правовими актами органів влади різного рівня, включення до них положень, що сприяють створенню умов для корупційної поведінки, існуючі прогалини у правовому регулюванні; відсутність реальної відповідальності за невиконання чи неналежне виконання посадових обов'язків, неналежний контроль за службовцем; відсутність або недостатнє використання моральних та матеріальних ресурсів мотивації службовця, неоднакова винагорода при виконанні однакового обсягу службових функцій через неефективність системи оплати праці тощо [3, 424].

Здебільшого наслідком конфлікту інтересів є отримання публічним службовцем вигоди особисто для себе, своєї родини чи друзів усупереч інтересам держави [4, 144].

Однак не завжди суди правильно встановлюють відносини прямої організаційної або правової залежності у цій категорії справ.

Зокрема, постановою Новокаховського міського суду Херсонської області від 18 листопада 2011 року Г. притягнуто до адміністративної відповідальності за вчинення корупційного правопорушення, передбаченого в ст. 172-7 КУпАП, за те, що вона, працюючи начальником відділу персоналізованого обліку та обслуговування постраждалих унаслідок аварії на ЧАЕС управління праці та соціального захисту населення Новокаховської міської ради, як особа, уповноважена на виконання функцій держави, була безпосередньо підпорядкована своєму чоловіку – міському голові м. Нова Каховка – К., чим порушила обмеження, встановлені п. 1 ч. 1 ст. 9 Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції».

Постановою Апеляційного суду Херсонської області від 30 листопада 2011 року постанову суду першої інстанції правильно було скасовано, а

справу закрито за відсутністю в діях Г. складу адміністративного корупційного правопорушення, передбаченого в ст. 172-7 КУпАП. У постанові апеляційного суду зазначено, що наявні у справі докази свідчать про те, що в цьому випадку не мали місця відносини прямої організаційної або правової залежності, оскільки Г. була безпосередньо підпорядкована керівникові управління праці та соціального захисту, а не новокаховському міському голові [5].

Ще одним прикладом неправильного визначення судом об'єктивної сторони такого правопорушення є справа стосовно Г., яку постановою Василівського районного суду Запорізької області було визнано винною у вчиненні правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 172-7 КУпАП.

Г., обіймаючи посаду першого заступника міського голови Дніпрорудненської міської ради, взяла участь у проведенні двох етапів конкурсних торгів, де одним із учасників був її чоловік – П. При цьому вона безпосередньо брала участь у засіданнях комісії, оголошувала питання, винесені на розгляд комісії, вела засідання, внесла пропозиції на розгляд сесії Дніпрорудненської міської ради щодо затвердження результатів засідання комісії, тобто не вжила заходів щодо недопущення можливості виникнення конфлікту інтересів, не повідомила свого керівника про наявність конфлікту інтересів, не заявила самовідвід при проведенні конкурсного продажу об'єктів нерухомості для усунення можливості впливати на дії комісії як її голова [5].

Апеляційним судом області 29 липня 2012 року постановою районного суду було скасовано, провадження у справі закрито за відсутністю в діях Г. складу правопорушення. При цьому зазначено, що висновки суду першої інстанції не ґрунтуються на матеріалах справи. Г. повідомляла свого керівника про участь у конкурсі її чоловіка, і це підтверджено показаннями свідків, а заявлення самовідводу законом за таких обставин не передбачено.

Безперечно, попри складність правової оцінки конфлікту інтересів у правозастосовній практиці буде поступово вироблено правильний підхід до визначення цього поняття. Однак, як слушно зазначає Дж. Енгстром, важливо, що відбувається, якщо конфлікт інтересів має місце, як йому можна запобігти і врегулювати з огляду на те, що він є дуже складним явищем за своєю природою. Чому важлива наявність незалежного уповноваженого органу, що має справу з конфліктами інтересів? Якщо в повністю корумпованій організації ще залишила-

ся одна порядна людина, вона не може піти з питанням щодо конфлікту інтересів до свого керівника, бо він так само є корумпованим. Необхідно мати незалежний орган, що може виступити як арбітр у цьому процесі і в разі необхідності захистити такого працівника. У тій ситуації з корупцією, яка склалася в Україні, існування уповноваженого органу, що забезпечує професійну етику публічних службовців і відповідає за конфлікт інтересів, є вкрай необхідним [2, 31].

Наступною новелою антикорупційного законодавства є скасування усталеного кримінально-правового поняття «хабар» і запровадження замість нього терміна «неправомірна вигода».

Відповідний злочин у Кримінальному кодексі України (КК України) традиційно мав назву «одержання хабара». Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо приведення національного законодавства у відповідність із стандартами Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією» [6] назву й текст відповідної статті КК України докорінно змінено. Цей Закон було прийнято на виконання Рекомендації iii GRECO, що містилася у Другому додатковому звіті про виконання рекомендацій Україною, прийнятому на 54 пленарному засіданні GRECO (20–23 березня 2012 року). Зокрема, GRECO висловила занепокоєння з приводу наявності двох паралельних систем відповідальності за корупційні правопорушення, тобто систем кримінальної та адміністративної відповідальності, які надають можливості для маніпуляцій, наприклад, уникнення справедливого притягнення до відповідальності. Принципова позиція GRECO полягає в тому, що корупція завжди має розглядатися як кримінальний злочин. Отже, аргументи України про те, що активне хабарництво вважається кримінальним злочином лише якщо економічна вартість неправомірної вигоди перевищує певну суму, вважаються неприйнятними.

Нова диспозиція ст. 368 КК України встановлює окремо відповідальність за прийняття службовою особою *пропозиції чи обіцянки* надати їй або третій особі неправомірну вигоду (раніше відповідальність встановлювалась ст. 172-3 КУпАП) і окремо за безпосереднє *одержання* службовою особою неправомірної вигоди (одержання хабара у попередній редакції ст. 368 КК України). Отже, проведена законодавцем уніфікація адміністративного та кримінального законодавства, з одного боку, оптимізує практику протидії корупції в Україні, а з другого – призведе до зменшення кількості осіб, які будуть притягатися до кримінальної

відповідальності за ч. 1 ст. 368 КК України. Це зумовлено тим, що суди досить часто закривали адміністративні справи за ст. 172-3 КУпАП через численні порушення правоохоронних органів, допущені під час оформлення матеріалів, неправильність встановлення суб'єкта правопорушення або його об'єктивної сторони. Після прийняття нової редакції ч. 1 ст. 368 КК України у кожному випадку потрібно буде проводити досудове розслідування, збирати всю сукупність доказів, що входять у предмет доказування, складати обвинувальний акт. Відтак, провадження необґрунтовано затягуватиметься. Вирішити цю ситуацію можна шляхом прийняття Закону України «Про кримінальні проступки», включивши до нього окремою статтею ч. 1. ст. 368 КК України. За таких умов правоохоронні органи зможуть застосувати спрощений порядок досудового розслідування, передбачений Главою 25 Кримінального процесуального кодексу України (КПК України), що лише підвищить якість розслідування цієї категорії проваджень, а отже, й ефективність протидії корупції.

Ще одна цілком прогнозована проблема – збільшення справ про корупційні правопорушення, які закриватимуться за малозначністю. Адже, беручи до уваги логіку нової редакції ст. 368 КК України, відповідальність за отримання неправомірної вигоди настає незалежно від її розміру. Однак така ситуація створює всі передумови для зловживання правоохоронними органами при кваліфікації цього злочину, оскільки в одних випадках одержання неправомірної вигоди в певному розмірі (наприклад, 100 грн) утворюватиме склад злочину, в інших – на розсуд правозастосувача – передбачатиме закриття кримінального провадження у зв'язку з малозначністю.

Також варто звернути увагу на проблему складності кваліфікації діяння, передбаченого ст. 368-2 КК України, – незаконного збагачення.

За незаконне збагачення, відповідно до Конвенції Організації Об'єднаних націй проти корупції від 31 жовтня 2003 року (Конвенція ООН проти корупції), особу треба притягувати лише в тому випадку, коли, по-перше, вона не може належно пояснити, звідки в неї взялися певні кошти чи речі (активи), по-друге, коли ця особа є державною службовою особою. Натомість ці умови не враховані у чинній редакції ст. 368-2 КК України.

У диспозиції цієї статті об'єктивні та суб'єктивні ознаки незаконного збагачення не розкриваються, а лише зазначається, що таким є одержання службовою особою неправомірної вигоди

або передача нею такої вигоди близьким родичам. Між тим у ст. 20 Конвенції ООН проти корупції під незаконним збагаченням слід розуміти «значне збільшення активів державної посадової особи, яке перевищує її законні доходи і яке вона не може раціонально обґрунтувати».

Якщо підтримувати позицію, із якої при визначенні незаконного збагачення виходить ст. 20 Конвенції ООН проти корупції, то таке суто механічне перенесення положень цього акта міжнародного права в національне кримінальне законодавство призведе, по суті, до відродження на практиці принципу об'єктивного ставлення за провину, бо сам факт наявності таких «перевищених» доходів розглядається як злочин (незаконне збагачення) за умови, якщо сама службова особа не доведе інше (доведе законний характер одержання вигоди). Проте очевидно, що такий підхід до вирішення цього питання прямо суперечить принципу презумпції невинуватості, який закріплений у ст. 62 Конституції України і на якому ґрунтується кримінальний закон (ч. 2 ст. 2 КК України).

Крім того, як випливає зі ст. 20 Конвенції ООН проти корупції, при визнанні злочинном незаконного збагачення держава повинна брати до уваги положення своєї Конституції та основоположні принципи своєї правової системи. Тому вважаємо невиправданим механічне запозичення європейського досвіду без урахування українських реалій та кримінально-правової доктрини.

У більш конкретизованому вигляді діяння, які кваліфікуються відповідно до ст. 368-2 КК України як незаконне збагачення, можна відобразити так:

1) службова особа з використанням свого службового становища вчинила певне протиправне діяння, яке задовольняє інтереси іншої особи, і при цьому: а) мала намір згодом ініціювати надання такою особою неправомірної вигоди, потім ініціювала таке надання і одержала неправомірну вигоду, або б) сподівалася, що таку ініціативу виявить у майбутньому інша особа, і згодом остання з власної ініціативи надала неправомірну вигоду;

2) службова особа з використанням свого службового становища вчинила певне протиправне діяння, яке задовольняє інтереси іншої особи, а через деякий час звернулася до такої особи, ініціювала подяку й одержала таку подяку у вигляді неправомірної вигоди за раніше вчинене протиправне діяння;

3) службова особа з використанням свого службового становища вчинила певне протиправне діяння, яке задовольняє інтереси іншої особи, після

чого інша особа, дізнавшись про вчинення такого діяння, з власної ініціативи надала службовій особі неправомірну вигоду як подяку за раніше вчинене протиправне діяння. Суспільна небезпечність таких діянь пов'язана з опосередкованим впливом грошей та іншої неправомірної вигоди на виконання службовими особами своїх повноважень.

Отже, у разі незаконного збагачення службова особа спочатку з використанням своїх повноважень вчиняє певне протиправне діяння, яке відповідає інтересам іншої фізичної чи юридичної особи, а потім одержує від тієї самої чи іншої особи як подяку за таке протиправне діяння неправомірну вигоду. Ініціювати таку подяку може будь-яка із цих сторін після вчинення зазначеного протиправного діяння, а сам намір ініціювання може виникати і до вчинення такого діяння [7, 216–217].

Із наведеною позицією варто погодитись, оскільки часто на практиці виникають проблеми із кваліфікацією діянь за цією статтею. Зумовлено це тим, що як у науковій літературі, так і в практичній діяльності немає єдиного підходу до розуміння поняття «незаконне збагачення». Наприклад, як кваліфікувати дії особи, яка неправомірно використала свої повноваження, вчинила певне діяння на користь фізичної або юридичної особи, а згодом без попередньої домовленості про це отримала неправомірну вигоду. Отже, у цій ситуації має місце саме «незаконне збагачення».

У юридичній літературі висловлюються думки, що відповідальність, передбачена ст. 368-2 КК України, настає у випадку, якщо активи службової особи публічного права перевищують рівень її офіційних доходів. Із цим не можна погодитись, оскільки обов'язково має бути наявний умисел особи на отримання неправомірної вигоди, а також активні дії, спрямовані на зловживання службовим становищем з цією метою.

Як слушно зауважує В.М. Киричко, наявність фактичних ознак значного збільшення активів не може бути підставою для кримінальної відповідальності, якщо не встановлено, що таке збільшення було умисним і незаконним на момент вчинення цих дій. Щодо практично можливих ситуацій, коли у певній службовій особі будуть встановлені наявні активи, які перевищують її законні доходи і появу яких вона не хоче чи не може раціонально обґрунтувати, і при цьому немає правових підстав стверджувати, що збільшення активів є наслідком певних умисних незаконних дій цієї особи, то вони стосуються виконання службовими особами вимог ст. 12 Закону Украї-

ни «Про засади запобігання і протидії корупції». Тобто йдеться про виконання службовими особами свого обов'язку щодо подання в установленому законом порядку декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру. У разі невідображення нею в декларації певних відомостей, які вона зобов'язана відобразити, чи внесення до декларації недостовірних відомостей це може тягти за собою передбачені зазначеним Законом правові наслідки,

вид яких визначається з урахуванням усіх обставин справи [7, 227].

Отже, з одного боку, прийняття пакета нових антикорупційних законів сприяє гармонізації українського законодавства із міжнародними стандартами, з другого – недоліки та неузгодженості цих законів можуть призвести до значних проблем у правозастосуванні, зловживання з боку відповідних державних органів та порушення конституційних прав громадян.

Список використаних джерел:

1. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реалізації державної антикорупційної політики: закон України від 14 травня 2013 року №224-VII // Офіційний вісник України. – 2013. – №44. – ст. 1568.
2. Актуальні питання удосконалення антикорупційного законодавства щодо професійної етики на публічній службі та запобігання конфлікту інтересів / Комітет Верховної Ради України з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією. – К.: ФОП Москаленко О.М., 2011. – 76 с.
3. Лавренюк Ю. Конфлікт інтересів у діяльності публічних службовців як складова механізму протидії корупції / Ю. Лавренюк // Ефективність державного управління: зб. наук. праць. – 2011. – Вип. 27. – С. 422–428.
4. Янюк Н. Конфлікт інтересів як причина корупції на публічній службі: правові засоби запобігання і протидії / Н. Янюк // Вісник Львівського університету. – 2012. – Вип. 55. – С. 139–146. – (Серія юридична).
5. Узагальнення Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ щодо практики розгляду судами справ про службові злочини, проблеми відмежування складу правопорушення, передбаченого ст. 172-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення, та складу злочину, передбаченого ч. 1 ст. 368 Кримінального кодексу України // Архів Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ.
6. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо приведення національного законодавства у відповідність із стандартами Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією: закон України від 18 квітня 2013 року №221-VII // Офіційний вісник України. – 2013. – №37. – Ст. 1298.
7. Киричко В. М. Кримінальна відповідальність за корупцію / В. М. Киричко. – Х.: Право, 2013. – 424 с.

Віктор ТРЕПАК

ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ ОКРЕМИХ НОРМ АНТИКОРУПЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Резюме

Досліджено теоретичні та прикладні проблеми, що виникають під час застосування окремих норм антикорупційного законодавства, запропоновано шляхи їх вирішення та пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства. Проаналізовано правозастосовну практику із протидії корупції, виявлено причини неефективності окремих норм антикорупційного законодавства.

Віктор ТРЕПАК

НЕКОТОРЫЕ ПРОБЛЕМЫ ПРИМЕНЕНИЯ ОТДЕЛЬНЫХ НОРМ АНТИКОРРУПЦИОННОГО ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА

Резюме

Исследованы теоретические и прикладные проблемы, возникающие в ходе применения отдельных норм антикоррупционного законодательства, предложены пути их решения и рекомендации по совершенствованию действующего законодательства. Проанализирована правоприменительная практика по противодействию коррупции, выявлены причины неэффективности отдельных норм антикоррупционного законодательства.

Victor TREPAK

SOME PROBLEMS OF REALIZATION SEPARATE NORMS OF ANTI-CORRUPTION LEGISLATION

Summary

The theoretical and applied problems, arising out of the usage of certain norms of anti-corruption legislation are studied in the article; the ways of their solving altogether with propositions for legislation improvement are suggested. The anti-corruption enforcement practice is analyzed and the reasons for inefficiency of certain norms of anti-corruption legislation are showed.